



שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

תענית - כ"ו

1. באלו ג' פעמים יש נשיאת כפים 4 פעמים [שחרית, מוסף, מנחה, נעילה]?

א. תעניות, ב. מעמדות, ג. יום הכיפורים.

טעם המעמדות - קרבן התמיד הוא של כל ישראל, וכיון שא"א שכולם על גביו התקינו 24 משמרות כהנים. ועל כל משמר 24 מעמדות: כהנים ולויים - לירושלים, וישראל מתכנסין בעריהן בתפילה. ובכל יום באותו שבוע קוראין חלק ממעשה בראשית, פרשה שיש בה יותר מ-3 פסוקים - 2 קרואים. ופרשה קטנה עם 3 פסוקים - קרוא אחד.

ובערב שבת במנחה לא מתכנסים כיון שמתכוננים לשבת. וביום שיש הלל אין מעמד לישראל בעריהן שאין פנאי לשניהם.

לר' עקיבא - ביום שיש בו מוסף אין מעמד במנחה ונעילה כיון שטרודין ב- 2 בהמות. וביום שיש קרבן עצים רק במנחה אין מעמד.

לר' יהושע - יום שיש בו מוסף, אין מעמד במנחה. יום קרבן עצים אין בנעילה. ואף ר"ע אח"כ הודה לשיטה זו.

2. קרבן עצים ל-9 משפחות קבועות המתנדבות עצים למערכה. באיזה תאריך כל משפחה?

א' ניסן - בני ארח יהודה, כ' תמוז - בני דוד בן יהודה, ה' אב - בני פרעוש בן יהודה. ז' אב - בני יונדב בן רכב, י' אב - בני סנאה בן בנימין,

ט"ו אב - בני זותא בן יהודה, ועמהם כהנים לויים וכל מי שטעה בשבטו. וכן בני גונבי עלי ובני קוצעי קציעות. כ' אב - בני פחת מואב בן יהודה,

כ' אלול - בני עדיו בן יהודה, א' טבת - בני פרעוש בשנית, ולא היה בו מעמד כלל כיון שהיה בו גם הלל וגם מוסף וקרבן עצים.

3. אלו 5 דברים אירעו את אבותינו בי"ז בתמוז ובט' באב?

י"ז בתמוז - נשתברו הלוחות, בוטל התמיד, הובקעה העיר, שרף אפוסטמוס את התורה, העמיד מנשה צלם בהיכל.

ט' באב - נגזר שלא יכנסו לארץ, חרב בית ראשון ובית שני, נלכדה ביתר, נחרשה העיר ירושלים.

4. אלו דיני אבילות למדנו בחודש אב?

משנכנס אב ממעטין בשמחה. בשבוע שחל בו ט' באב - אסור לספר, לכבס, ואם חל בער"ש, בחמישי שלפניו מותר מפני כבוד השבת.

ערב ט' באב - לא יאכל אדם 2 תבשילין, לא יאכל בשר, לא ישתה יין. ולרשב"ג ישנה. ר' יהודה מחייב בכפית המיטה ע"ג קרקע ולא הודו לו חכמים.

5. לא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב וכיזה"כ, מדוע?

שבימים אלו בנות ירושלים אפילו העשירות יוצאות בבגדי לבן שאולין כדי שלא לבייש את מי שאין לו, וכל אחת טובלת הבגד שמא חברתה נדה.

ויוצאות וחולות [רוקדות] בכרמים. ומה היו אומרות? בחור, שא נא עיניך וראה מה אתה בוחר לך, אל תתן עיניך בנוי, תן עיניך במשפחה "שקר החן

וכו". "ביום חתונתו" - זה מתן תורה, ו"ביום שמחת לבו" - זה בנין ביהמ"ק.

6. נשיאת כפים במנחה ובנעילה של תעניות ומעמדות, מה הדעות בזה וטעמיהם?

לר"מ - נושאין. מכיון שכל השנה במנחה לא נושאין משום חשש שכרות ובימים אלו אין חשש.

לר' יהודה - אין נושאין. כיון שגזרו אף בימים אלו משום שאר ימים ששכיח בהם שכרות.

לר' יוסי - מנחה שישנה בכל יום גזרו ואין נושאין. נעילה שאינה בכל יום לא גזרו ונושאין.

לענין הלכה:

לרב- הלכה כר"מ: שכך דורשים ברבים.

לרבא- מנהג כר"מ: לא דורשים אבל כך מורים.

לר' יוחנן - נהגו כר"מ: אין מורים כך, אבל אם עשה לא מחזירים אותו.

ולמסקנת הגמרא:

הלכה כר' יוסי. והטעם שבזמננו נושאים כפים במנחה של תעניות כיון שסמוכה היא לשקיעת חמה, דומה היא לנעילה שנושאין בה.

7. מנין ששיכור אסור בנשיאת כפים?

מסמיכות פרשת ברכת כהנים לפרשת נזיר שאסור ביהן. אמנם בחרצן כהן המברך מותר, כיון שכתוב "ולעמוד לפני ה' לשרתו" והרי משרת ה' מותר

בחרצן, וכיון שהקשים אלו אסמכתא, מקישים לקולא, ולא לומדים מ'לשרתו' שכהן בעל מום אסור לברך כפיו, אלא כמו נזיר שאין מום פוסלו.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)